

STERK LIMBURG

Ondanks de vele beproevingen die onze provincie kent en gekend heeft, zijn we er altijd in geslaagd deze te overwinnen en er weer sterker uit te komen. Dat is onze kracht. Dat is onze sterkte. Limburg heeft een moderne industriële traditie die we nu volop moeten vernieuwen en herlanceren. Maar ook op andere terreinen zoals vrije tijd en land- en tuinbouw liggen er kansen. Want crisissen bieden kansen. Laten we ze grijpen om er op vooruit te gaan.

*Met als doel: **een sterk Limburg.***

1 LIMBURG VERSTERKT HAAR ECONOMISCH WEEFSEL

Via een flankerend provinciaal beleid bijdragen aan de versterking van de Limburgse speerpunteconomie

Dankzij een ondersteunend impulsbeleid zijn de voorbije jaren grote stappen gezet in de uitbouw van de Limburgse speerpunteconomie. Dankzij vereende krachten is Limburg erin geslaagd, naast de meer traditionele sectoren zoals de maakindustrie, de bouw en de fruitsector, ook de logistieke sector, biotech & medtech, zorgeconomie, cleantech & green energy en de creatieve economie op relatief korte tijd versneld tot ontwikkeling te brengen.

Subsidies van Limburg Sterk Merk voor baanbrekend wetenschappelijk en klinisch onderzoek, investeringen in aangepaste infrastructuur met de incubator Bioville, de beschikbaarheid van risicokapitaal via LRM, vernieuwende projecten zoals Hospilim en Kefor, een innovatieve aanpak op het vlak van “recruitment” en arbeidsorganisatie hebben een synergetisch effect op deze ontwikkeling. Het resultaat is dat de Limburgse witte economie op sommige terreinen in Vlaanderen en de Euregio koploper en pionier is.

Een gelijkaardige evolutie kenmerkt de ontwikkeling van de groene economie. Energyville in Waterschei-Genk en Greenville in Houthalen-Helchteren moeten zich in de toekomst ontwikkelen als dé infrastructurele hotspots van milieutechnologisch onderzoek en hoogtechnologisch ondernemerschap. In de biobase-economie moeten wij voorlopig andere provincies laten voorgaan maar op het vlak van smart grids of slimme elektriciteitsnetten moet Limburg zich kunnen onderscheiden.

De sector van de clean technology zal zich de komende jaren verder ontwikkelen als een economische sector met nieuw ondernemerschap en nieuwe werkgelegenheid. Hierbij moeten ruimte en middelen worden vrijgemaakt voor risicovolle experimenten die onze provincie op de kaart kunnen zetten. Wij noemen hier bij wijze van voorbeeld de toepassing van geothermie of aardwarmte in residentiële woonprojecten, de kweek van algen met toepassingen in energie en voeding, de ontwikkeling van een smart grid of een slim elektriciteitsnet op het niveau van gemeenten of bedrijventerreinen...

Deze milieutechnologische activiteiten dienen ook de motor te zijn van duurzaam en innovatief ondernemerschap in de meer klassieke economische sectoren en in de maakindustrie. Grondstof-, materialen- en energie-efficiëntie kunnen onze economie niet enkel verduurzamen, waardoor wordt ingespeeld op een mondiaal consumentenbewustzijn, maar dient tevens te leiden tot kostenreductie en indirect tot een grotere competitiviteit. Het is essentieel dat alle ondernemingen mee de vruchten kunnen plukken van de ontwikkeling van de Limburgse speerpunteconomie.

In het SALK-rapport van de expertengroep wordt de beleidskeuze voor de uitbouw van de Limburgse speerpunteconomie onderschreven door het V²o-principe. Volgens de experts

dient dit principe te worden gevolgd om de Limburgse economie verder te versterken en te vernieuwen. Door “Smart Specialisation” kan Limburg in de innovatie- en kennisgedreven sectoren zoals de witte en groene economie excelleren, waardoor we een competitieve kracht en een onderscheidend vermogen ontwikkelen. Limburg zal hierbij haar comparatieve voordelen zoals onze gunstige ligging in het hart van de Euregio en Europa en onze grote beschikbaarheid aan bedrijventerreinen als belangrijke troeven gebruiken.

Slimme specialisatie veronderstelt dat ook verder wordt geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling om het innovatief vermogen van de regio en de bedrijven te versterken. Er zal daarom verder worden ingezet op kennisontwikkeling, de uitbouw van een sterke onderzoeksportfolio bij Limburgse kennisinstellingen en onderzoekscentra en een aangepast infrastructureel kader voor innovatief ondernemerschap. Grenzen dienen te worden verlegd en doorbroken door een intensieve samenwerking met de omliggende regio’s zodat de kennis van de onderzoeksresultaten van grensoverschrijdende universiteiten en kennisinstellingen voor de Limburgse KMO’s beschikbaar wordt. Limburg moet voluit haar unieke ligging in het hart van de kennisregio Leuven-Eindhoven-Hasselt-Maastricht-Aken-Luik benutten.

Binnen het innovatieproces is creativiteit uitermate belangrijk. De creatieve economie behoort wereldwijd dan ook tot de meest snelle groeisectoren. De voorbije jaren is in de ontwikkeling van de creatieve economie met talrijke projecten, de uitbouw van fablab en de oprichting van de platformwerking IDE (Innovation & Design Euregio), een grote dynamiek ontstaan. De Limburgse designpartners hebben in IDE hun krachten gebundeld om hun netwerken en expertise rond designinnovatie samen te brengen. De focus op design, de belangrijkste sector binnen de creatieve industrie in Limburg is een bewust keuze. Design innovatie stimuleert namelijk creatieve economie binnen de klassieke bedrijven enerzijds en de designbusiness anderzijds. De creatieve economie zal bovendien meer dan ooit een inspirerende factor zijn voor procesinnovatie, voor de toepassing van nieuwe businessmodellen, voor nieuwe vormen van co-ondernemerschap en co-creatie, van open manufacturing, met andere woorden voor het ondernemerschap van de toekomst.

De focus op kennis-economie impliceert geenszins dat er geen beleidsmatige aandacht aan de eerder klassieke economische maaksectoren wordt gegeven. Integendeel. De Limburgse maakindustrie, geschraagd door grote ondernemingen maar vooral ook door vele kleine en middelgrote ondernemingen, blijft van onschatbare waarde op het vlak van waarde- en jobcreatie. Het economisch klimaat noodzaakt de overheid, op de diverse bestuursniveaus, om in het flankerend economisch beleid een versnelling hoger te schakelen. Deze versnelling zit ondermeer in de prioritaire aandacht voor de uitvoering van de SALK-projecten.

De voorbije jaren is 8,7 miljoen euro geïnvesteerd in het Limburgs fruitteeltonderzoek. Met de realisatie van de centrale onderzoekscluster en de opgebouwde expertise heeft pcfruit een Vlaamse en internationale uitstraling verworven. Met de resultaten van het fruitteeltonderzoek wordt het innovatief ondernemerschap van de fruittelers ondersteund zodat de sector zijn rol als economisch speerpunt verder kan vervullen en versterken. Het rassenonderzoek, het toegepast wetenschappelijk onderzoek en het demonstratief onderzoek naar de meest optimale teeltomstandigheden blijven belangrijke pijlers. Met het onderzoek naar de toepassing van nieuwe ICT-technologieën en doorgedreven mechanisatie en met de uitbouw van een kenniscentrum wijnbouw wordt het fruitteeltonderzoek op topniveau gehouden.

De provincie draagt bij tot een efficiënte werking van de Limburgse arbeidsmarkt

Door de verslechterde economische toestand kent de Limburgse arbeidsmarkt een significante negatieve evolutie. Eind juni 2013 bedroeg het aantal niet-werkende werkzoekenden nominatief 30 155 personen. De werkloosheidsgraad steeg het voorbije jaar met 0,7 % tot 7,56 %. Verwijzend naar de impactstudie die UHasselt naar aanleiding van de aankondiging van de sluiting van Ford-Genk en de toeleveranciers heeft gemaakt, waarbij de jobuitstoot op 8 000 VTE's geraamd wordt, zal de komende maanden en jaren de druk op de Limburgse arbeidsmarkt nog verder toenemen. Naar leeftijd worden vooral jongeren (beneden 25 jaar) en 50-plussers getroffen. Geografisch komt het kwetsbaar arbeidsmarktprofiel van de vroegere mijngemeenten weer aan de oppervlakte.

De provincie Limburg wil meer dan voorheen en aanvullend op de decretale regisseursrol van de VDAB een significante bijdrage leveren aan de performante werking van de Limburgse arbeidsmarkt. De basis hiervoor ligt in de samenwerkingsovereenkomst tussen de provincie Limburg en de VDAB voor het realiseren van een geïntegreerd en inclusief competentieversterkend provinciaal beleid. De provincie zal maximaal gebruik maken van de opportuniteiten van het huidige en nieuwe ESF-programma en van de ESF-enveloppe van het extra toegewezen Europees budget.

Hierbij worden drie elkaar versterkende sporen gevolgd:

- **gebiedsgericht:** dit betekent dat de provincie Limburg, samen met de gemeenten, gedifferentieerde acties en projecten op maat van de regio en de gemeenten zal voorbereiden en uitvoeren.
- **sectorgericht:** de provinciale arbeidsmarkt zal maximaal aansluiten bij de economische speerpunten en bij de invulling van de knelpuntvacatures. Voor kortlopende opleidingen kunnen provinciale middelen uit het provinciaal arbeidsmarktfonds worden ingezet.
- **doelgroepgericht:** bepaalde doelgroepen vereisen een sterkere opvolging.

Een zeer belangrijke uitdaging is de bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Vooreerst is het belangrijk preventieve acties te ondernemen om de ongekwalificeerde uitstroom te verminderen. Eenmaal op de arbeidsmarkt dienen de jonge werkzoekenden echter ook meer intensief te worden ondersteund en begeleid naar een passende tewerkstelling. Samen met de VDAB en de arbeidsmarktactoren zal de provincie Limburg vanaf 2014 nieuwe acties voor de bestrijding van de jeugdwerkloosheid ondernemen.

Op de Limburgse arbeidsmarkt doet zich een watervalstelsel voor ten nadele van de kansengroepen. Het behoud van tewerkstelling en nieuwe jobcreatie voor de kansengroepen kan bereikt worden door aangepaste begeleidingstrajecten en opleidingen, en door een gepaste ondersteuning van de Limburgse sociale economiepromotoren. Vanuit de provincie wordt hiervoor een apart subsidiefonds voorzien.

2 ONDERWIJS

2.1 ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

De provincie neemt het initiatief tot een betere afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt

De jeugdwerkloosheid ligt in Limburg bijzonder hoog. Om deze terug te dringen is het belangrijk jongeren kansen te bieden zich te ontwikkelen en hun talenten in te zetten, met zorg voor optimale leer- en ontwikkelingskansen voor de meest kwetsbare groepen.

Hierbij zijn samenwerkingsverbanden tussen de verschillende stakeholders (onderwijs, werkgevers...) van belang, elk vanuit hun eigen opdracht en met respect en autonomie voor elkaar. De hefboomfunctie die de provincie hier kan spelen is net de expertise van de verschillende partners extra slagkracht en een breder bereik geven.

Acties die hierin kaderen zijn bijvoorbeeld een betere match tussen vraag (knelpuntberoepen) en aanbod (onderwijs). Een voldoende instroom in technische opleidingen en opleidingen die leiden naar een job in sectoren met toekomst (bv. de zorgsector) zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.

Ook de ongekwalificeerde uitstroom, die in Limburg gemiddeld hoger ligt dan elders, is een belangrijk gegeven. Jongeren zonder secundair diploma behoren immers tot de meest kwetsbare groep op de arbeidsmarkt. Maar ook jongeren met een ASO diploma die er niet in slagen een hogere opleiding te beëindigen, behoren tot deze kwetsbare groep. Een van de oorzaken hiervan is een verkeerde studiekeuze. Het waternetstelsel binnen het onderwijs bepaalt vaak het leertraject van vele jongeren. De juiste en doordachte studiekeuze maken, door jongeren maar ook door de ouders, vergroot de motivatie en kansen tot talentontwikkeling en een succesvolle toetreding op de arbeidsmarkt.

Daarenboven vormt ook het levenslang leren een belangrijk aspect binnen een goede afstemming tussen arbeid en onderwijs. Een snel wijzigende maatschappelijke/economische context leidt vaak tot de noodzaak om professioneel te heroriënteren of bij te scholen. Overleg tussen arbeidsmarkt en onderwijs is nodig om snel te kunnen anticiperen op wijzigende situaties en te kunnen voorzien in een aanbod dat inspeelt op de noden.

2.2 PROVINCIAAL ONDERWIJS

De provincie optimaliseert het Limburgs onderwijsaanbod in functie van maatschappelijke noden en ontwikkelingen door zelf een kwaliteitsvol aanbod te verzorgen

Het Limburgs provinciaal onderwijs staat voor een kwaliteitsvol onderwijs dat voor iedereen toegankelijk is.

Het aanbod aan technisch georiënteerde opleidingen in onze scholen is zeer sterk en breed. De uitrustingen waarover onze scholen beschikken maken dat onze scholen zich in hun aanbod kwalitatief kunnen onderscheiden.

2.3 INVESTEREN IN DE LIMBURGSE JEUGD

Op vlak van jeugdbeleid liggen er, ook na de interne Vlaamse staats hervorming, voor het provinciebestuur de komende jaren nog diverse uitdagingen. Zo kiezen we om resoluut in te zetten op het ondersteunen van lokale actoren en het voeren van een impulsbeleid in samenwerking met de jeugdsector. Succesvolle initiatieven als Limbomania, Comedymania en DJ-mania – die podiumkansen bieden aan talentvolle jongeren en een zinvolle vrijetijdsbesteding stimuleren – zullen blijven bestaan.

Naast het proactief inzetten op jong artistiek talent gaan we ook op zoek naar nieuwe vormen van inspraak en participatie voor de Limburgse jeugd. We ontwikkelen in dit kader communicatiemethoden die aansluiten bij de huidige jongerencultuur en creëren een forum dat de interactie tussen de verschillende actoren die actief zijn binnen de jeugdsector bevordert. Bovendien zien we een belangrijke provinciale taak in het coachen en vormen van gemeentebesturen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Vruchtbare initiatieven zoals het Eventforum – waar alle beleidsverantwoordelijken elkaar ontmoeten en vragen en/of suggesties kunnen formuleren over het provinciale jeugdbeleid – worden meermaals per jaar georganiseerd.

Verder blijven we ook in de toekomst nauwgezet samenwerken met het CMGJ, het LiSS en De Regenboog om zo een beter perspectief te bieden aan maatschappelijk kwetsbare jongeren in Limburg.

3 LIMBURG ALS COMPETITIEVE TOERISTISCHE REGIO

Vrijtijdsconomie uitbouwen tot de speerpuntsector van Limburg

Limburg exporteert haar legendarische gastvrijheid. Jaarlijks bezoeken miljoenen toeristen onze provincie. Toeristische attracties, uitbatingen en jobs zijn intrinsiek verbonden aan onze regio. Het is een niet-delokaliseerbare economie, die in de eerste plaats ten goede komt aan de Limburgers zelf.

De provincie Limburg investeert in de vrijetijdseconomie omdat het een structureel en duurzaam effect heeft. Het creëert extra werkgelegenheid voor Limburgers, doet geld de provincie binnenstromen en verhoogt de levenskwaliteit voor de Limburgers dankzij een uitgebouwd, toegankelijk en belevingsvol recreatief aanbod.

Een economische toeristische groei mag niet alleen voordeel bieden voor wie direct bij de sector betrokken is. Alle Limburgers moeten ervan kunnen genieten. Daarom moet het beleid harmonieus samengaan met de noden van de lokale bevolking. Een van de belangrijkste noden is het behoud van de Limburgse authenticiteit: de rust, stilte, kleinschaligheid en gastvrijheid. Die stelt ons allen in staat om op een kwaliteitsvolle manier gezond te genieten in eigen omgeving.

Meer toeristen door meer kwaliteit

We moeten Limburg dus verder uitbouwen tot een toeristische topbestemming met internationale allure – zonder onze kleinschaligheid te verliezen. Dat kan wanneer we in de eerste plaats inzetten op kwalitatieve omzetgroei (het bestedingspatroon per toerist verhogen) en pas daarna op kwantitatieve groei (meer toeristen naar Limburg halen). Het toerisme in Limburg wil verschillende krachtlijnen hanteren om deze kwaliteitsverhoging tot stand te brengen.

We moeten Limburg consequent in de markt plaatsen en promoten als één sterk merk. Limburg heeft veel te bieden: onze landschapsparken, een uitstekend fietsroutenetwerk, een authentieke cultuur en boeiend erfgoed ... Het is de mix van deze elementen die van Limburg een unieke vakantiebestemming maakt.

Onze uitdaging vandaag is om onze toeristische troeven nog te versterken, beter te vermarkten en beter met elkaar te verbinden. Dat kan met fundamentele investeringen in kwaliteit: de ontsluiting van de Limburgse landschappen, de versterking van de kindvriendelijke beleving van erfgoed in heel de provincie en de toeristische ontsluiting van ons mijnerfgoed. Voor het fietsroutenetwerk plannen we blijvende investeringen om de beleving, de veiligheid en het comfort te verhogen.

Ook in het Domein Bokrijk zetten we sterk in op beleving. In de historische huizen rond het Kempens gedeelte willen we het baanbrekende vakmanschap op een eigentijdse manier pre-

senteren. Bedoeling is dat bezoekers daadwerkelijk binnenstappen in een atelier, zelf de handen uit de mouwen steken en als bezoeker van de 21ste eeuw het authentieke verhaal beleven. Zo creëren we een weersongebonden attractie: een openluchtmuseum dat ook bij slecht weer een mooie en warme ervaring biedt.

De uitbouw van dit hedendaagse marktgerichte aanbod moet de toeristische profilering en de aantrekkingskracht van Limburg verder verhogen en dit zowel op de binnen- als de buitenlandse markt. De geografische positie van Limburg biedt veel potentieel. We moeten ons product “verkopen” aan de 40 miljoen mensen die in een straal van 2 uur rijden, rond Limburg wonen. Ook de Limburger zelf moeten we overtuigen om in Limburg een vakantie te beleven. Onze provincie heeft zoveel te bieden dat Limburgers hier volop het vakantiegevoel kunnen ervaren.

Alles gebeurt op basis van een strategisch koepelconcept, dat vanuit een gezamenlijke totaalvisie het aanbod in Limburg uitbouwt en stuurt. Een nieuw op te richten creatief onderzoeks- en ontwikkelingsplatform (werknaam Tourville) steunt alle actoren hierin.

Dienstencentrum stimuleert privé- en publieke sector

De provincie Limburg levert inspanningen om de – vaak kleinschalige – toeristische ondernemers en de publieke actoren te ondersteunen alsook een meerwaarde voor hen te creëren. In de verdere uitbouw van de vrijetijdseconomie zal Toerisme Limburg vzw als diensten- en kenniscentrum fungeren voor haar toeristische partners. Daarbij creëren we het kader waarbinnen gemeenten en ondernemers in samenwerking met de toeristische organisaties hun aanbod in de vrijetijdseconomie professionaliseren en zo voor een onderscheidend en imagoversterkend toeristisch aanbod zorgen.

Dit aanbod wordt goed gepromoot, wordt duidelijk gecommuniceerd en gemakkelijker aankoopbaar gemaakt. Een belangrijke focus hierbij ligt online. Bovendien willen steeds meer toeristen extra betalen voor kwaliteit. We mikken hierbij dan ook op een duurzame omzetsijging: op lange termijn en mét behoud van de winstmarges voor de toeristische ondernemers. Zo verhoogt de economische impact van de vrijetijdseconomie en kunnen privéondernemers meer werkgelegenheid creëren. Met als resultaat: meer welzijn voor de Limburgers.

4 RUIMTE VOOR BEDRIJVENTERREINEN, TOERISME, RECREATIE EN LANDBOUW

De provincie plant ruimte voor regionale bedrijventerreinen en toeristisch-recreatieve knooppunten van provinciaal niveau

Het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK) tekent de krijtlijnen uit voor het economisch herstel van Limburg. Ruimte creëren voor innovatief ondernemerschap, bedrijvigheid, toerisme en duurzame land- en tuinbouw is een absolute kerntaak.

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voorziet voor Limburg een belangrijke taakstelling aan bijkomende bedrijventerreinen. In functie van een goede spreiding over het Limburgse grondgebied startte de provincie de studie Ruimte voor Bedrijvigheid in Limburg (RuBeLim). Aan de hand van een wetenschappelijk ruimtemodel, ontwikkeld door Vito, worden meerdere economische en ruimtelijke ontwikkelingsscenario's via complexe computermodellen berekend en afgewogen. In een volgende fase zullen de planologische processen worden opgestart.

Limburg is een belangrijke toeristische provincie. Binnen de gewenste toeristisch-recreatieve structuur selecteert het Ruimtelijk Structuurplan Limburg een aantal toeristisch-recreatieve knooppunten van provinciaal niveau (vakantieparken, recreatiedomeinen, campings, motorcrossterreinen...) en bepaalt ze de ontwikkelingsperspectieven. Ter versterking van het toeristisch potentieel zullen nieuwe provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUPS) worden opgestart.

De provincie onderbouwt de Ruimtelijke Uitvoeringsplannen

Ruimte is een schaars goed. De provincie Limburg bereikt (stilaan) de kaap van 900.000 inwoners en iedereen wil ruimte: om te wonen, te werken, maar ook om te ontspannen, te sporten... Ruimte voor recreatie, ruimte voor onze kinderen... Tegelijk wil iedereen dat de overheid de open ruimte vrijwaart, de biodiversiteit garandeert maar ook zorgt voor ruimte voor industrie of landbouw. Daarenboven heeft Limburg vooral ook nood aan ruimte voor mobiliteit zodat onze bedrijventerreinen en stedelijke kernen beter ontsloten worden.

Het Ruimtelijk Structuurplan van de Provincie Limburg bepaalt de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden binnen onze provincie. Dit structuurplan werd geactualiseerd, zodat het beter inspeelt op de maatschappelijke uitdagingen. Ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur vormen de rode draad van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat.

In functie van de opmaak van nieuwe Ruimtelijke Uitvoeringsplannen is het belangrijk dat de ruimtelijke afwegingen en mogelijkheden deskundig en wetenschappelijk bestudeerd worden. Een goede analyse helpt ruimtelijke plannen te onderbouwen en creëert draagvlak voor deze nieuwe plannen. De dienst ruimtelijke planning creëert zodoende een afwegingskader dat

rekening houdt met de gewenste ruimtelijke structuur, de draagkracht en randvoorwaarden van de omgeving en de actuele noden van onze provincie. Op dit vlak vormt het wetenschappelijk ruimtemodel, gehanteerd in de RuBeLim-studie, een referentiekader. De opgedane knowhow en modellen willen we ter beschikking stellen van de lokale besturen.

5 DE STEDELIJKE DRAAGKRACHT VERHOGEN EN WOONKERNEN VERSTERKEN

De provincie realiseert de afbakening van de kleinstedelijke gebieden

Het regionaal stedelijk gebied Hasselt - Genk vormt hét stedelijk hart van onze provincie. Dit gebied kan, als Vlaanderen definitief de mogelijkheden en contouren van dit gebied bepaalt, worden versterkt met bijkomende woningen, economische activiteiten en voorzieningen.

Als provinciebestuur dragen we de verantwoordelijkheid over de kleinstedelijke gebieden, de stedelijke netwerken van provinciaal niveau en de economische knooppunten. Het Ruimtelijk Structuurplan Limburg (RSPL) onderscheidt 3 soorten kleinstedelijke gebieden: de structuurondersteunende kleinstedelijke gebieden (Sint-Truiden en Tongeren), de kleinstedelijke gebieden in een netwerk (Beringen, Lommel, Maasmechelen en Neerpelt-Overpelt) en de autonome stedelijke gebieden (Bilzen, Bree, Leopoldsburg en Maaseik). De provincie selecteert het Zuidelijk Maasland en het gebied Lommel - Neerpelt - Overpelt als twee stedelijke netwerken van provinciaal niveau en ondersteunt daar nieuwe vormen van stedelijkheid. Op een kleinere schaal onderscheidt het RSPL de hoofddorpen en woonkernen.

In de komende beleidsperiode zullen de resterende stedelijke afbakeningen (Beringen, Tongeren, Leopoldsburg, Neerpelt-Overpelt) versneld gerealiseerd worden.

De provincie ondersteunt de woonbehoeften van lokale besturen

Het voeren van een doordacht en gebalanceerd woonbeleid is van cruciaal belang voor onze provincie. Enerzijds moet er voldoende ruimte gecreëerd worden om de bijkomende woonbehoefte op te vangen en om het economisch weefsel te ondersteunen. Anderzijds kan een overaanbod voor problematische situaties op de woonmarkt zorgen.

Het aantal Limburgse gezinnen zal tot 2017 op basis van natuurlijke groei stijgen met 30 586 eenheden. Op basis van de taakstelling van de Vlaamse Regering en de prognoses van de studiedienst van de Vlaamse Regering krijgt de provincie de mogelijkheid om in totaal 38 444 nieuwe woningen te plannen. Zo ontstaat een “woonreserve” van 7 858 woningen. Deze woonreserve wordt door het provinciebestuur voorbehouden voor het voeren van een doelgroepenbeleid in de buitengebiedsgemeenten en voor woonprojecten die de stedelijke gebieden versterken. Hierbij wordt 57 % van de bijkomende woningen in het stedelijk gebied en 43 % in de buitengebiedsgemeenten voorzien.

Voor lokale besturen is de evenwichtsoefening inzake de planning van de woonbehoefte dikwijls moeilijk. Door een nauwere opvolging en met behulp van de mogelijkheden die een nieuw datasysteem van de studiecél en de directie Mens biedt, zullen de lokale besturen in de toekomst ondersteund worden met een basisrapport gemeentelijke woonbehoeften met de vertaling hiervan in een woonvisie en ruimtelijke planningprocessen.

6 STRATEGISCHE PROJECTONTWIKKELING

De provincie ontwikkelt het grondbeleid om het provinciaal en gemeentelijk ruimtelijk beleid te realiseren

Via het Autonoom Provinciaal Bedrijf Limgrond.be, dat werd opgericht in 2009, versterkt het provinciebestuur haar grond- en woonbeleid en ontwikkelt en begeleidt zij strategische projecten op ruimtelijk vlak.

Met de uitbouw van Limgrond.be streven we naar een versnelde en kwalitatieve realisatie van de Provinciale Ruimtelijke Uitvoeringsplannen. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan woonreserve- en woonuitbreidingsgebieden. Uiteraard streven we hierbij steeds naar een duurzaam ruimtelijke beleid.

7 EEN ECONOMISCH STERKE LIMBURGSE LAND- EN TUINBOUW

De provincie ondersteunt de economische ontwikkeling en innovatie in de land- en tuinbouw

De land- en tuinbouwsector is een belangrijke economische pijler voor Limburg. Meer dan 3 000 land- en tuinbouwers zijn actief in de primaire productie van voedingsmiddelen. Dit aantal veeveelvoudigt wanneer het ganse agrobusinesscomplex in rekening wordt gebracht. De land- en tuinbouw wordt anno 2013 echter ook sterk uitgedaagd. De landbouw begeeft zich steeds meer op de vrije markt. Dat vraagt om management, ondernemerschap en professionalisering. De rechtstreekse landbouwsteun vanuit Europa neemt af waardoor de land- en tuinbouwer moet weten om te gaan met prijsschommelingen.

Om de sector te begeleiden bij deze uitdagingen worden initiatieven ondernomen om het ruraal management en ondernemerschap te ondersteunen. Dit zal ondermeer gebeuren via een subsidiereglement en het organiseren van vormings- en netwerkmomenten op agrarische leest.

Innovatieve ideeën ontstaan vaak vanuit praktijkervaring of proefondervinding. Het Agrarisch Onderzoeksfonds heeft haar nut bewezen en ondersteunde reeds 21 projecten sinds de oprichting in 2008. Het Agrarisch Onderzoeksfonds geeft de Limburgse praktijkcentra PIBO campus in Tongeren en PVL in Bocholt de mogelijkheid onderzoeksprojecten te realiseren die leiden tot een sterke, economische en innovatieve landbouw. Ondernemerschap en innovatie gaan hand in hand. Ook binnen de land- en tuinbouw wordt geïnoveerd op 4 niveaus: op het niveau van het product, het proces, op markt- of organisatieniveau. De Limburgse “Innovatie Awards Land- en Tuinbouw” geven land- en tuinbouwers de kans om hun innovatieve ideeën ook daadwerkelijk te implementeren.

De provincie coördineert de kennisontwikkeling en het praktijkgericht onderzoek om een competitief land- en tuinbouwbeleid te ontwikkelen

Het praktijkgericht onderzoek is een belangrijk instrument voor de provincies. Zij vervullen een brugfunctie tussen onderzoek en praktijk en voeden zowel het beleid als de individuele land- en tuinbouwer inzake innovatieve technieken en duurzame productie.

De provinciale praktijkcentra PIBO campus vzw (Tongeren) en PVL vzw (Bocholt) zijn in Limburg de belangrijkste actoren voor respectievelijk de akkerbouwsector en de intensieve veehouderij. Het praktijkcentrum dat hoort bij het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs in Tongeren (kortweg PIBO campus) werd opgericht in 1997 en verzorgt in opdracht van het provinciebestuur het praktijkonderzoek in gangbare akkerbouwteelten, biologische landbouw en

duurzaam bodembeheer. Het Proef- en Vormingscentrum voor de Landbouw (PVL) in Bocholt werd in 1989 opgericht met als doel praktijkgericht onderzoek te voeren naar voederteelten. PVL beschikt over een eigen varkens- en melkveestal. Beide praktijkcentra staan in voor voorlichting, naschoolse vorming en de opleiding voor het rijbewijs G in Limburg.

De dienst landbouw en platteland voorziet in de inhoudelijke ondersteuning, coördinatie en begeleiding van beide praktijkcentra met als doel de uitbouw van een dynamisch en transparant praktijkgericht onderzoek voor de gespecialiseerde landbouwsector in Limburg.

De provincie draagt bij tot de verankering van de Limburgse land- en tuinbouw

In het SALK wordt de land- en tuinbouw expliciet omschreven als een van de groeisectoren. Daarom gaan er ook SALK-middelen naar vernieuwende projecten in de land- en tuinbouw.

De voedingsbodem om Limburg te promoveren tot dé groenteprovincie is aanwezig. In Limburg worden meer dan 2 700 hectare groenten in open lucht geteeld. Tussen 2000 en 2011 steeg het groente areaal in Limburg met 30 % waarvan het belangrijkste gedeelte in Noordoost-Limburg. Het Groenten innovatie Fonds wil innovatie en dus economische meerwaarde in de groentensector stimuleren.

Het provinciebestuur investeert ook in Agropolis, een innovatief en cleantech agrarisch bedrijventerrein in Kinrooi. Agropolis creëert een voedingsbodem voor een innovatieve en ecologische voedselteelt en wil zo een duurzame agrarische sector in Limburg stimuleren en het klimaat voor agrarisch ondernemerschap versterken.

Ten slotte wil de provincie investeren in een duurzame landbouw, als noodzakelijke stap op weg naar een klimaatneutraal Limburg.

8 LIMBURGS CREATIEF TALENT

De provincie stimuleert en bestendigt het creatief talent in Limburg

In economisch moeilijkere tijden moeten we – meer nog dan anders – investeren in vernieuwende en innovatieve initiatieven. Vernieuwing en innovatie geven zuurstof aan de Limburgse bedrijven en leiden naar de noodzakelijke economische groei.

Innoveren en vernieuwen impliceert dat we blijvend inzetten op creativiteit, op experiment en onderzoek. In een creatief klimaat ontstaan nu eenmaal voortdurend nieuwe mogelijkheden, opportuniteiten en projecten die gestalte geven aan een Sterk Limburg.

Daarom is het belangrijk dat Limburg in Vlaanderen en in de Euregio een voortrekker blijft in de ondersteuning van talent en ondernemerschap en dat binnen diverse sectoren. Limburg moet verder uitgroeien tot een dynamische creatieve biotoop waar er ruimte en zuurstof is om te experimenteren. Zo'n klimaat trekt de succesvolle ondernemers van morgen aan en stimuleert de goede projecten van vandaag.

De provincie zet daarom in op de ontwikkeling van Limburg als broedplaats voor creatief talent en ondernemerschap. Dit doet ze in samenwerking met de culturele, creatieve en wetenschappelijke sector. Mede dankzij de sterke positie van de provinciale instellingen in Vlaanderen en daarbuiten hebben we hiervoor het noodzakelijke netwerk en de juiste expertise in huis. Zo creëren we samen zuurstof voor groei, zuurstof voor een Sterk Limburg.

9 CULTUUR ALS ECONOMISCHE HEFBOOM

Onze open ruimte als culturele en economische troef

Ons Limburgs landschap is een van de grote sterktes van onze provincie. Bezoekers vanuit heel Europa komen er speciaal voor naar hier. Naast de zichtbare troeven bevatten onze landschappen ook veel – vaak onzichtbare – verhalen. Die mogen niet verloren gaan.

Door kunstwerken in de open ruimte te plaatsen, moedigen we toeristen, passanten én Limburgers aan om op een andere manier naar de omgeving te kijken. Er ontstaan nieuwe verhalen en beelden in ons collectief geheugen. “Kunst in de open ruimte” verandert dan ook het beeld dat mensen van Limburg hebben. Het draagt bij tot een sterke regio.

De reden is drievoudig. In de eerste plaats door de betrokkenheid van de verschillende actoren. De kunstwerken komen tot stand dankzij de interactie en verbindingen tussen landschap, lokale gemeenschap en internationale kunstenaars. Zo ontstaat een uniek project in Europa. Een project dat Limburg cultureel op de kaart zet en toeristen aantrekt.

Ten tweede is dit het enige project in Vlaanderen waar kunstprojecten worden ontwikkeld, gespreid in de tijd en over verschillende regio’s van Limburg. Hierdoor profileert de provincie zich in Vlaanderen en Europa als dé referentie op het vlak van “kunst in de open ruimte”. Dit biedt perspectieven op toeristisch en economisch vlak en draagt bij tot ons vernieuwend imago.

Ten slotte heeft “kunst in de open ruimte” ook een positief effect op de lokale bevolking. Kunst verruimt de geest, stimuleert welzijn, brengt esthetiek in het dagelijkse leven. Een Sterk Limburg heeft nood aan inwoners die zich goed voelen én betrokken zijn bij hun omgeving.

10 HET PLOT

De provincie optimaliseert het Limburgs onderwijsaanbod in functie van de maatschappelijke noden door een kwaliteitsvol onderwijsaanbod te verzorgen

Het PLOT wil een dynamische opleidingspartner voor maatschappelijke veiligheid zijn, met naam in Europa. Om deze missie te realiseren schrijft het PLOT zich in in het domein “geïntegreerd beleid” van het provinciebestuur met één globaal actieplan: het PLOT organiseert kwaliteitsvol, veilig en vernieuwend veiligheidsonderwijs op een klantgerichte en duurzame wijze. Dit zowel voor de politieschool, de brandweerschool, de school geneeskundige hulp als de bestuurschool.

Om zich succesvol verder te ontplooiën in de periode 2014-2019 vormen onderwijskwaliteit, veiligheid, multidisciplinair werken, duurzaamheid en groei de rode draad door de werking van het PLOT. De oprichting van een nieuwe veiligheids-campus maakt hiervan deel van uit.

11 HET PREVENTIEPLAN “DIEFSTAL IN WONINGEN”

De provincie ondersteunt de handhaving van de openbare orde en de veiligheid in Limburg

Het aantal diefstallen en pogingen tot diefstallen in woningen is de laatste paar jaren aanzienlijk toegenomen. In Limburg nam in 2012 het aantal diefstallen in woningen met 24,3 procent toe, van 3211 in 2011 naar 3990 in 2012. In 2013 stabiliseren die hoge cijfers.

Het is overduidelijk dat deze inbrakenplaag een reële bedreiging vormt voor ons welbevinden en dat we alles in het werk moeten stellen om hier een halt aan te roepen. Dat kan enkel als we samenwerken. Overheid, politie en inwoners. Het provinciebestuur wil daar - samen met de gouverneur, de gemeentebesturen, de lokale politiezones én ondersteund door de FOD Binnenlandse Zaken - concreet uitvoering aan geven met het preventieplan “Diefstal in Woningen”. Dit plan bestaat uit allerlei outreachende initiatieven om de Limburgers te ondersteunen en te adviseren over wat ze zelf kunnen doen om de kans op een inbraak zo klein mogelijk te maken.

We hebben de ambitie om tijdens deze legislatuur elk Limburgs huishouden een proactief aanbod van diefstalpreventie-advies te geven, waarbij we op basis van een risicoanalyse eerst prioriteit geven aan risicowijken. Voor deze huis-aan-huis bezoeken wordt per deelnemende gemeente een pool samengesteld van vrijwilligers die we aan het PLOT laten opleiden, gemeenschapswachten en eventueel wijkinspecteurs. Op basis van een checklist doen zij langs de buitenkant een eerste vaststelling van de inbraakveiligheid van de woning. Ze noteren deze bevindingen op een standaardformulier en overhandigen dit samen met een begeleidende brief en brochure aan de inwoners. Vervolgens doen ze het aanbod voor verder advies op maat door een diefstalpreventie-adviseur. We ontwikkelen ook een online module zodat mensen door het invullen van een aantal gegevens zelf een virtueel advies kunnen genereren.

De volgende jaren willen we in overleg met de gouverneur en alle betrokken partners verder werk maken van een aanpak waarbij vanuit verschillende invalshoeken ingespeeld wordt op deze problematiek via onder meer gerichte politieacties, nummerplaatherkenning langs de invalswegen, aandacht voor de verhoogde kwetsbaarheid van woningen in de directe omgeving van een initiële inbraak, de veiligheid van sociale woningen...